

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 30 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos példány egyenkénti hirdetése 15 fill. Többszörös hirdetési jutói: yosabb. Nyilntér: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59-ik szám, Kösch Árpád könyvnyomató-intézete.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Középitkezések vármegyénkben.

Amaz — évek óta sajnos tapasztalt — építkezési pangás után, a mely ugyan nemcsak vármegyénk területén, de országszerte közgazdasági, ipari és kereskedelmi életünk legszébb reményekre jogosító fejlődését akasztotta meg, már előre is örömmel látjuk azt a lendületet, a melyet vármegyei középitkezésünknek ez év folyamán több nagyobb költséget igénylő műépítmény létesítése kölcsönözní fog. Annál nagyobb örömmel kell erről megemlékeznünk, mert hiszen ismeretesek a vármegyénk területéről való tömeges kivándorlásoknak a legutóbbi statisztikai közleményekben is közzétett elszomorító adatai, a mi első sorban a munkahiányra vezetendő vissza.

E tervbe vett építkezések közül első helyen említhető fel a városunkban állomásozó honvédszállóalj számára a jelenlegi lövölde helyén létesíteni szándékolt új elemi lőtér építése, a melynek a honvédelmi m. kir. minisztérium tárczáját terhelő előirányzati költsége 44,000 kor.-ra rug.

Ugyancsak nagyobb költséget fognak igényelni a budapest-kassa-zboró-országhatárszéli állami közúton Enyiczken létesítendő s vasfelszerkezettel, kőalépitményrel ellátandó két-nyílású Tarcza-híd újbóli építése és az ugyan-csak fent említett állami közúton Eperjes és Sebes között levő jelenlegi Szekcső-hídnak egy új falazott középpillérrel való ellátása, a mely két hidépítésre a helybeli kir. építészeti hivatal által készített műszaki művelet alapján együttesen 104,000 kor. költség vétetett föl a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium tárczája terhére.

Haladást észlelhetünk továbbá a már előző években is szép lendületet vett állami elemi

népiskolai építkezések terén is, a mennyiben vármegyénk területén ez év folyamán a keczkerkosztolányi, berthóti, komaróczi, tuhrinai, kapii és plavniczai állami elemi népiskolák részére fognak új épületet létesíteni.

Ezekon kívül a vármegyénk kebelében évről-évre nagyobb mérvet öltő s nemzetgazdasági életünk fejlődésére oly messze kiható amerikai kivándorlás lehető korlátozása céljából vármegyénk alispánja 100,000 korona államsegélyt kért a törvényhozás által a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium részére, inséges útépítkezéseknek államköltségen eszközölhetésére póthitelként engedélyezett 400,000 korona összeg terhére, a mely 100,000 korona költséggel a lipnik-girálti és gergelylak-demethei törvényhatósági közutak két erősebb emelkedésű szakaszának áthelyezését és a bártfajúfalucziga-mirosósi községi közlekedési közútnak kiépítését fogják eszközölni. Városunk belterületén pedig a földmívelésügyi m. kir. miniszter határozván el egy meteorológiai megfigyelő-állomás létesítését, e célra mintegy 36,000 koronát irányozott elő.

Az itt vázolt, összesen mintegy 330,000 korona költséget igénylő építkezések létesítésével kormányunk a Sárosvármegye területén is erősen érezhetővé vált általános építési válság megszüntetését a tőle telhető eszközökkel igyekeztetni, jogosultaknak kell hinnünk azokat a reményeket is, a melyeket vármegyénk s abban különösen szab. kir. városaink közönségének magánépítkezéseivel szemben táplálunk.

Idevonatkozólag, főként Eperjes szab. kir. város építkezési s utcarendezési viszonyaira közelébb visszatérünk.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A magyar-irodalmi szakválasztmány január hó 4-ikén tartotta ülését dr. Schmidt Gyula elnöklete alatt. A gyűlés — titkár javaslata alapján — megállapította a felolvasások sorát, azoknak napjait január 16, 30, február 13, 27. és márczius 13. s 27-ikére tűzvé ki s egyszersmind felkérte ez estekre a felolvasókat is. Meghatározta ezenkívül a megrendelendő folyóiratokat s elhatározta, hogy kért fogja a igazgató-választmánytól azt, hogy a szakválasztmány ez évben is 250 korona összeget nyerhessen pályadíjakra. Őszinte sajnálattal fogadta a szakválasztmány Sztankay Lászlónak a vál. tagságról való lemondását s kiváló érdemeivel szemben őszinte elismerésnek és halálának jegyzőkönyvileg is kifejezést adott. — Titkár bemutatta a «Szeretek szép virágok titeket» cz. pályamű szerzőjének levelét és ellenbírálatait, valamint erre adott válaszáat. A gyűlés teljesen helyeslélvén és magáévá tévén titkárnak követett eljárását, többek hozzászólása után, az ügy felett napirendre tért. — Titkár előterjesztette, hogy részben a F. M. K. E. jávára báró Lussenszky Felix felolvasást tart a Felvidéken a búrok hadjáratáról s hogy a vármegye alispánjához érkezett tudósítás szerint, ily felolvasást január hó 17-ikén városunkban is hajlandó volna tartani. A szakválasztmány e tekintetben azt a véleményt adta, hogy a jelzett idő mindenképen alkalmatlan arra, hogy egy oly magas belépő-díjakkal tervezett felolvasás anyagilag jól sikerüljön, s mivel súlyt fektet arra, hogy ez a felolvasás városunkban is teljes siker mellett tartassék meg, azt javasolja, hogy azt csak a Kör rendes heti estéinek megszűnése után s a szintársulat itt működésének bevégeztével tartsák meg. Ezenkívül a gyűlés több jelentéktelenebb ügyet intézett el.

A zene- és képzőművészeti szakválasztmány január hó 10-ikén, dr. Mikler Károly elnöklete alatt gyűlést tartott, melynek fő tárgyát a jelen évadban még megtartandó zeneesték napjainak végleges megállapítása képezte. Dr. Horváth Ödön titkár ismertetvén a magyar-irodalmi szakválasztmányok a felolvasó esték napjaira vonatkozó határozatát, ehhez képest a gyűlés elhatá-

AZ „EPERJESI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Boszorkányok és boszorkánypörök.

Írta a Széchenyi-kör december 12-iki irodalmi estéjén felolvasta:
dr. Flórián Károly.

Hogy mikor s hogyan keletkezett a boszorkányokból való hit? ez oly kérdés, melyre felelni nem igen tudunk.

Annyi tény, hogy az ókorban még nem voltak boszorkányok. A régi görög és római mythológiában is vannak ugyan gonosz szellemek, csakhogy ezek nem voltak ellenkezésben az olympusi potentátokkal, hanem inkább barátjaik, testvéreik, kész szolgálók voltak nekik. Sőt voltak a régi rómaiaknál varázslók is, de ezek sem vonhatók a boszorkány fogalma alá. Ott olvashatjuk az Odyssea X. énekében, hogy Circe varázsvesszejével és varázstálával Odysseus társait különféle állatokká változtatta. Ott van a híres Medea, Aetesnek a naporszag királyának leánya, kinek segédelmével Jazon a vasekkel és a tüzes bikákkal ölnyi mélyre felszántotta Aetesnek földjét; legyőzte az elvetett sárkányfogakból kinövő óriásokat és ellopta a sárkányberekből az aranygyapjút. De boszorkány nem volt sem Circe, sem Medea.

Éppen úgy voltak varázslók, jóvendőmondók a kínaiaknál, babyloniaiknál, assyroknál, egyiptombelieknek, sőt a zsidóknál is, de boszorkányokra ott sem találunk.

A középkorban uralkodó vallásos szellem azonban szembeállította az ördögöt az Istennel. És az ördögöt — az angyalok mintájára — a démonok egész hadával vette körül.

Az ördög főbb tisztjei a következők voltak: Belzebúb,

Asmodee, Magag, Dagan, Magan, Astaroth, Azazel, Aborym, Bechemoth és alattok szolgált 7.405,928 kövitéz, a mint ezt Weier János «Pseudomonarchia daemonum» című és Amsterdamban 1660-ban megjelent művében olvashatjuk.

Az olyan emberek és főleg az olyan asszonyok, kik lelküket eladták az ördögnek, és ennek révén különféle varázshatalomra tettek szert, melynek segélyével embertársukat megfontották, vagyonát elpusztították, az ilyenek voltak a boszorkányok, illetve boszorkánymesterek.

De hát mik voltak valójában ezek a boszorkányok, vagyis mi volt az a szász ember, kit boszorkány gyanánt máglyára vetettek. Azt hiszem, nem tévedek nagyon, ha ezeket négy osztályba sorolom:

1. Voltak olyan félörültek, kik tényleg hitték, hogy boszorkányozó erejük van és gyakorolták ennek eszelős praktikáit.

2. A második csoportba azokat az ideges férfiakat vagy nőket sorolom, kik a bajukkal járó nagyfokú félelemben azt hitték, hogy az ördög bűjt beléjük és ennek következtében azután deliriumba estek, görcsöket kaptak, testök egyes részein érzéktelenné váltak. És minthogy az akkori időben a mai «grand hystérie»-t nem ismerték és annak tünetei egészen érthetetlenek voltak, boszorkányoknak bélyegezték az ilyen szerencsétleneket.

3. De volt egy pár olyan gazlélek is, ki nem hitt a boszorkányságban és saját boszorkányozó erejében, de anyagi haszonért vagy rokontekintetekből másokban azt a tudatot igyekezett ébresztetni, hogy tud boszorkányozni és azért gyakorolta is ennek hókuszpókuszait.

4. Végül a legnagyobb osztályt a teljesen ártat-

lanok képezik, kik még csak hiszterikusok és örültek sem voltak, de a tortura kínzásai következtében úgy vallottak, hogy máglyára ítélték őket.

A középkor nemcsak a romantizmus kora! Nemcsak apród-szerlem és gitár-dal volt a középkorban, nemcsak hős lovagok, kik vívési tornában vitték diadalra az imádott nő színeit, nemcsak szerelmi törvényszékek, miként Provánszban; de voltak vértörvényszékek is, voltak boszorkányok is, kiket ártatlanul kínos halálra ítélték.

Nem egy szép asszony szenvedett mártír-halált a máglyarakáson; nem egy szép leány sínylődött sötét, nedves börtönben, a boszorkányság gyanújával terhelve.

A boszorkányságban való hit és ennek következménye valóban szégyenszóla az emberiségnek.

Kisérjünk el útjában egy ilyen boszorkányt, attól a percztől kezdve, hogy megkötötte az ördöggel a szerződést, egészen addig, mikor összecsapnak feje fölött a máglya lángja.

Az ördög azoknál, kiket híveivé akar tenni, vizittelni szokott. Mint elegánsan öltözött gavallér jelenik meg, teli erszényvel; arcán udvarias mosolylyal. Álnéven bemutatkozik az illetőnek és ajánlatokat tesz arra az esetre, ha belép szolgálatába. Így például megígéri, hogy ad neki bűvös pálcát, melynek az a varázserője, hogy az, a kit vele megérintenek, rögtön meghal, vagy olyan varázsvesszőt ígér, melynek segélyével állattá lehet átváltozni.

Ha ajánlatát elfogadják, akkor az ördög felavatja hívét. Rendszeresen valamely szentnek nevével ruhazza reá; megérinti arcát, karját, vagy homlokát és a boszorkány az illető helyeken azonnal érzéketlenné válik, úgy,

rozta, hogy a zeneesték január 23-ikán, február 6-ikán, 21-ikén (hamvazószerdára való tekintettel), márczius 6-ikán és 20-ikán tartassanak. A zeneesték rendezésével a gyűlés elnököt bízta meg. Hálás köszönettel vette tudomásul a gyűlés a zeneműtár megvizsgálására *Villecz Kamil* elnöklelte alatt kiküldött bizottság jelentését. A szakválasztmány magát *Krausz Soma* zenetanítóval kiegészítette. Végül néhány kisebb folyó-ügyet intézett el.

A magyar-irodalmi szakválasztmány 1901. évi január 16-iki háziestéjének műsora:

1. Szavaltat. Előadja: *Bodnár János* úr.
2. «Vadászokról — vadászoknak». Írta és felolvassa: dr. *Máriássy Béla* úr.

Kezdte esti 6 órakor.

A Kőr háziestéinek sorrendje a következő:

1900. január	23.:	Zeneeste.
	30.:	Felolvasás.
február	6.:	Zeneeste.
	13.:	Felolvasás.
	21.:	Zeneeste.
	27.:	Felolvasás.
márczius	6.:	Zeneeste.
	13.:	Felolvasás.
	20.:	Zeneeste.
	27.:	Felolvasás.

SZINHÁZ.

A körünkbe érkezett színtársulat eddigi működéséről, másfelől a közönségnek a sokáig nélkülözött színészet iránti magatartásáról hovatovább módunkban áll véleményt nyilvánítani. A helyzet szignaturáját a legrovidebben s legtalálékonyan nem is jellemezhetjük mással, mint azzal, hogy: a milyen arányban melegszik színházunk, éppen olyan arányban melegszik a publikum is, fokozódik műpártolási hajlandósága. Sőt ugyanilyen mértékben hatványozódik a társulat tagjainak ambíciója is.

*Szombat*on, január 5-ikén Bisson kitűnő vígjátéka: «A házi béke» került színpadra. Az előadásról elismerőleg kell nyilatkoznunk. Azt a sok pompás ötletességet, mely e darabban előfordul, a megkívánt elevenséggel juttatták érvényre a szereplők. Sz. Kendi Boriska vált ki leginkább Germaine-jével. A többi szereplők is, Szepessy Paula, Miklósy Gábor, Zalai Irma, Szabados Sándor stb., jól oldották meg feladatukat. Remélhetőleg lesz még alkalmunk élvezni ezt a pompás ujdonságot. Előre is a legmelegebben hívjuk fel reá a figyelmet.

Vasárnap «A gyimesi vadvirág»-ot láttuk. *Reviczky Etel* határozottan szép sikert ért el Magdolnával. Művészi erőt juttatott kifejezésre a drámai jelenetekben; kellemesen énekelt; ügyesen táncolt. Szóval a népszínmű összes elemeit sikeresen érvényre juttatta. Jó erőnek mutatkozott be *Baghy Gyula*, *Imre* szerepében. *Falussy* szebben énekel, mint a múlt évben. *Heltai*, *Baranyai* diszkrétan mókáztak. Egészben véve jó volt az előadás. Úgy látszik, hogy a népszínmű-előadásokkal nagyon meg lesz elégedve a közönség.

hogy csipni, égetni lehet és mégsem érez semmit. Ez a «signum diaboli» a boszorkánnyal, mely a boszorkánypörökben oly nagy szerepet játszott.

Az ördög néha meg is látogatja hívét, vigasztalja őt és végül átadja neki a pokoli szerződést, melyre a peccsétet saját tenyerével üti reá, vagy pedig átlukasztja az újjával, oly módon, hogy az irat meg is perzselődik. A diploma a boszorkánymesternek vagy boszorkánynak vérevel íródik, mágiás jelekkel, hogy az ördög esetleg el is disputálhassa azt, a mit ígért.

Az ördög azután megajándékozta a boszorkányt a boszorkányszírral. Ez olyan bűvös zsír vagy kenőcs, melylyel, ha valaki megkeni tenyerét és talpait, oda repül, a hová akar.

A boszorkányok erdőkben, fák alatt, akasztófáknál vagy hegyeken összejöveteleket rendeztek. Rendszeresen szombaton, főleg azonban *Walpurgis* éjjelén, mely az április 30-tól május 1-jéig menő éjszaka. Magyarországon azonban a *Walpurgis* éjjelét a *Lucza*-napja pótolta, a mi tudvalegőleg december 13-ikán van. Ilyen gyűléshelynek tekintették nálunk a Gellérthelyet, melynek országos jellege volt. Ezenkívül minden vidéknek külön-külön is volt ilyen gyűléshelye, a hol a vidéki boszorkánykörök kisebb orgiákat tartottak. Így Szeged mellett az Óthalom; Eperjes mellett a Szent-László-hegy. A német boszorkányok pedig *Walpurgis* éjjelén a *Blocksberg* felé lovagoltak villám hátán. Hogy vajon ezért hívják-e a Gellért hegyét németül *Blocksberg*-nek, vagy pedig azért tekintik a boszorkányok gyűléshelyének, mert németül így hívják, azt hamarosan eldönteni alig lehet.

A boszorkányok ezekre a mulatságokra a képményen keresztül indultak ki. Közlekedési eszközül seprő, ge-

Hétfőn az ismeretes *Millöcker*-zene hangjait élvezték, kifogástalan előadásban, a «Koldusdiák» operettben. *Reviczky Etel* és *Berczik Margit* volt a siker főre. A férfi-szerepek közül magasan kiemelkedett *Miklósy Gáboré*. *Ollendorf* ezredest bravúrosan alakította. Az összjáték kifogástalan volt.

*Kedd*en a színről-színre *Kotzebue*-szerű «Névtelen levelek»-et, *Desvalières* és *Mars* lehetetlen bohózatát adták *Ismerjük nyári bemutatásából*. Végtelenül kacagató bár, de üres egészen.

Szerdán «A kadét-kisasszony» operett-ujdonság, tetszetős díszletekkel, közepes sikert ért el. *Hiszszük* azonban, hogy ismétlés esetén kedvezőbb lesz az eredmény. A zenekar ezúttal még kellően nem összhangzott az előadással. *Reviczky Etel* szépen játszott és énekel. *Lévay Margit* megkapóan bájos volt. A legtöbb szereplő sok tapost kapott. Örömmel várjuk az előadás megismétlését. Telt házra bízást számíthatni, bár közönség ezúttal is szép számban volt.

Csütörtökön színműt adtak. *Fuillet* *Octave*-nak «Egy szegény ifjú története» című művét. Egészben véve jó előadás volt. Meglepetésünkre jelezte a színlap, hogy a társulat pronszirozott drámai hősnője ezúttal nem lép fel.

Pénteken zónaelőadásban a «Vereshajú»-t, *Lukácsy pályanyertes* népszínművét játszották. Az eddigi előadásokról csak jót, — rosszat nem mondhatunk.

Különben alig, hogy megnyílt az idei színi-évad, *Kiss Pál* igazgató máris — úgy hazafiasság, mint művészet és irodalmi tekintetben — igen szép meglepetésben szándékozik részesíteni bennünket. «Az ember tragédiája»-t, *Madách Imrének* ezt a remekét, irodalmunk és a világirodalom gyöngyét hozza nálunk színpadra. A darabot — mint értesülünk — pazar bőkezűséggel állította ki az igazgató. Teljesen új díszleteket készített, a melyeket *Zichy Mihály* gyönyörű *Madách-illusztrációi* után *Linhart Vilmos*, a Magyar Színház festője festett. Úgyszintén új, a történelmi hűségnek megfelelő jelmezek is készültek. «Az ember tragédiája» próbái már szorgalmasan és fokozott buzgalommal folynak. A főszerepeket: *Zalai Irma* (Éva), *Szabados Sándor* (Ádám), *Baghy Gyula* (Lucziter), *Miklósy Gábor*, *Tábori Emil*, *Sz. Kendi Boriska*, *Bánházi Teréz*, *B. Kovács Lenke* stb. játsszák. Részt vesz a darabban a társulat egész személyzete és hiszszük, hogy a nagy mű előadásai — a melyek úgyszólván látványosság-számban is mennek — a közönség különös érdeklődésével fognak találkozni.

A jövő hét műsorán két érdekes premiérral is találkozunk. Az első — a mely már szerdán bemutatásra kerül — *Gaston Serpette*, a legmodernebb és legdivatosabb francia zeneszerző operettje: «A telfordult világ». Szövege, a mely egyike a legmulatságosabbaknak, *Ferrier* műve, és a jelenleg nagyon aktuális feminista törekvések kacagató paródiája.

Az operettnek a fővárosban igen nagy sikere volt s valószínűnek tartjuk, hogy hatása nálunk sem marad el.

Vasárnap lesz a bemutatója *Géczy István* legutóbbi nagy sikert aratott népszínművének: «A mit az erdő mesél»-nek. A darabban a fővárosi sajtó annak idején

rebye, guzsaly, főzőkanál, piszkafa, fekete macska, kecske stb. szolgált, melyet a boszorkány megnyergelt:

«Ein schwarzer Bock,
Ein Besenstock,
Die Ofengabe, der Wocken,
Reint uns geschwind
Wie Blitz und Wind
Durch lausende Luft zum Brocken!»

mondja *Hölty* «Hexenlied»-jében.

A boszorkányoknak ezt az éjjeli kalandozását nevezik *boszorkányjárásnak*.

Az ilyen gyülekezeten minden boszorkány a szeretőjével jelent meg. A főördög kecskealakban emberi arczsal, magaslaton ült középen; körülötte a többiek. Hódolni kellett előtte térdhajtás és a kéznek megcsókolásával. A legszebb nőboszorkányt a főördög boszorkánykirálynéval nevezte ki. Aztán lakmároztak. Só és kenyér nélkül ettek, bort tehéncsülökből vagy lőfőből ittak. Következett a boszorkánytánc. A párok egymásnak hátat fordítva járták a táncot. A zenész egy fán ült, kezében hegedű helyett lőfejet, síp helyett fűtykőst vagy macskafarkot tartván. Az ünnepély végén a főördög hamúvá égette magát. A hamút azután szétoztották a boszorkányok között, hogy azzal árákat okozhassanak. A boszorkányok úgy távoztak, a mint jöttek.

Egy időben Eperjesen is voltak boszorkányok. Köztük volt *Valter főbíró* felesége is. Mikor egyszer a Szent-László hegyére repültek, a főbíróné, jó gazdaszony létere az éjjeli táncra is magával vitte kulcsait. Útközben azonban elvesztette a kulcsokat és így

* Brocken = Blocksberg.

annyt foglalkozott, hogy annak közelebbi ismertetését majdnem fölöslegesnek tartjuk. Érdekes és sok drámai erővel felépített darab új és vonzó keretbe beállítva, ezek a szembeötlő jó tulajdonságai és mindenesetre érdemes arra, hogy érdeklődjünk iránta.

A jövő-heti műsor a következő: *Hétfőn* és *kedd*en: «Ember tragédiája». — *Szerdán*: «Felfordult világ», operett-ujdonság, először. — *Csütörtökön*: «A cornevillei harangok». — *Pénteken*: «Házi béke», zónaelőadás. — *Szombaton*: «Orfeusz a pokolban». — *Vasárnap*: «A mit az erdő mesél», népszínmű-ujdonság.

HIREK.

* **Gör.-kath. egyházmegyei hírek.** *Kinevezések.* *Zima Miklós* eperjesi helyettes kanonok-lelkész *Svidnikre* lelkészsé; *Kanyuscák Miklós* ujdonszentel áldozat Sajópetribe segédlelkészsé; *Szedlák Tivadar* stefanóczi segéd-lelkész *Kruzslóvára* s-lelkészsé és *Csiszárík Mihály* matiszovai segédlelkész *Hrabszkéra* h-lelkészsé neveztettek ki.

* **Installáció.** E hó 10-ikén installálta az eperjesi gör. kath. székesegyházban szép számú érdeklődő közönség jelenlétében *Kovalicsky Kornel* kanonok *Bacsinszky Agoston* és *Hodobay Antal* újonnan kinevezett kanonokokat. Utóbbi lesz az eperjesi gör. kath. egyház parochusa. Városi intelligenciánk velők igen képzett, hazafias gondolkodású főpapokat nyer, kik meleg szívet és teljes érdeklődésse, fogják támogatni a mi közművelődési törekvéseinket.

* **Új királyi kamarás.** Ö felsége a király *Sztankay Béla* kassai honvédhuzár-századosnak a cs. és kir. kamarási méltóságot adományozta.

* **Pénzügyi tanácsos.** *Semsey Adám* pénzügyi titkár, földadó-nyilvántartási biztos és eperjesi pénzügyigazgató-helyettesnek a király — nyugalmaztatása alkalmából — a pénzügyi-tanácsosi címet adományozta.

* **Kinevezés.** *Dr. Steinauer János* orvost, a 67-ik számú cs. és kir. gyalogezred volt önkéntesét, cs. és kir. segédorvos-helyettesse nevezték ki Bécsbe.

* **Kinevezés.** A vall- és közokt. m. kir. miniszter *Standtner Paula* okl. kisdudóvónót a kapronczai áll. kisdudóvodához kisdudóvónóvé nevezte ki.

* **Kitüntetés.** Mint örömmel értesülünk, *Szinyei Mersé Pál* országgyűlési képviselőt, vármegyénk szülöttjét, újabb nagy kitüntetés érte. «Reggel» című festményét, mely az idei tárlaton oly általános feltűnést keltett, megvette a király ö Felső; kisebbik festményét pedig, mely ugyanott volt látható, megszerezte a kormány az Orsz. Szépművészeti Múzeum számára. Örömmel gratulálunk derék művésznök jól megérdemelt sikeréhez.

* **A miniszter köszönetnyilvánítása.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *alapi Salamon Géza* nagybirtokosnak, — a ki a palocsai áll. elemi iskola részére hatezer korona értékű belteket és építési anyagot adományozott, az iskolahelyiségek fűtésére pedig évenként kiszolgáltatandó ötven korona értékű tüzfát ajánlott meg, — köszönetét nyilvánította.

kipattant a titok Mielőtt azonban még törvényt ülhetek volna felette, a főbíróné szíven szúrta magát. Az asszonyt titkaival együtt eltemették. *Valter főbíró* szegényben elbujdosott. Az asszonyok, öregek és fiatalok egyaránt pediglen akkoriban a rendesnél is nagyobb becsületnek örvendtek a városban. A boszorkányok üldözésére senki sem gondolt; veszedelmes játék ez, ha nem véletlenül kerülnek a kelepcebe: jobb, ha kedvére járnak az asszonynak, valahány csak van, míg ki nem sül róla, hogy boszorkány. Azóta senkire sem sül ki e bűn Eperjesen, a boszorkányok b'rszalagra fűzött kulcs-csomóját azonban ma is őrzik a város levelestárában.*

A boszorkányok azonban nemcsak ezeken az összejöveteleken találkoztak az ördöggel. Hanem ez személyesen is felkereste őket, rendszeren emberi alakban. Majd mint feketébe öltözött úr, majd mint sárgaharinyás, tollaskalapú férfi lólábbal; majd mint hosszú fekete férfú, szarvakkal jelenik meg.

Az ördög később a boszorkánynak ajándékot ad: bűbajos porokat és kenőcsöket, hogy azt másnak ételbe keverje, a mitől halálos betegség támad. A porokat, hogy biztosabban hassanak, magikus szavak kíséretében kell elkeverni. Weier az ő munkájában le is írja a boszorkány-ráolvasást: «Joth, aglanabaroht el abiel ena thiel amasi sidomel gayes foloria elias ischiros athanatos ymas eli messias».

A hazánkbeli boszorkányok némileg különböztek a külföldiektől, mert hazánkban a boszorkányság nagyon összeolvadt a gyógyítás tudományával. Hisz tudjuk, hogy nálunk az orvostudomány, szemben a nyu-

* *Tarcai György:* Az eperjesi boszorkányok. (Pesti Napló 1899. márczius 30.)

* **Eljeg** ismert tehe seivel lapu — eljegyez ügyvéd, eg

† **Halá**

ját borított 10-ikén be ság, tisztel véter kel jelentés Ágnes ügy Gézáné és nai nevébe férje, a legy méri Pili nak folyó és a halott tének 65 történt gya ványai sáro folyó évi j kath egyh örök nyugt áldozat pe sán a prem hatónak b 10-ikén. Á

* **Nekr** stülünk, ho Emília e b elhunyt. T végbenni a

* **Dr.**

sajtó a leg elragadtatá a melyet v v b t. t. hó 10-iki művésztör óriási tanu legnemesel útirajzi, n előtt is a ismét a t agg Euróq republicá nek melys nagyszámú nagy férfü zük, hogy dalom teré megyénkre melyhez öt az ifjú kor nem is csa egyesületér és egyre g nek egész letet és na

gati állam hogy a bó doktornak ha pedig

A haz visszatrú korból re mondások mányában zasító dol let ihleté és boszorkány a-b-

1. A l legtöbbszö különböző eszközök lánjánál olyan oióó koráig 77 keret akk tünt. A h szép harm jánál. A s szóláskor. éjjeli 12 d don alkali az a csoda férhetőnek

Sok szontalans latosság e

* **Eljegyzés.** Dr. Mikler Gusztáv, a Mikolth néven ismert tehetséges költő — kinek mély érzésű szép verseivel lapunk hasábjain is gyakran találkozunk olvasóink — eljegyezte Drottner Arankát, Drottner Pál zólyomi ügyvéd, egyházteljesítő leányát.

† **Haláleset.** Vármegyénknek több kiváló családját borította gyászba mérki Piller Miklós-nak január 10-ikén bekövetkezett elhunyta. A nagyszámú rokonság, tisztelők és barátok körében általános mély részvétet keltő gyászestéről a család a következő gyászjelentést adta ki: „Özv. Piller Miklós szül. Semsey Ágnes úgy saját, mint gyermekei: Nina, özv. Urbán Gézané és Béla, valamint unokái és számos rokoni nevében is fájdalomtelt szívvel jelenti felejtethetetlen férje, a legjobb apa, nagypapa és rokonnak: nagyságos mérki Piller Miklós kir. tanácsos, földbirtokos úrnak folyó évi január hó 10-ikén, hosszas szenvedés és a halotti szentségeknek ajtatos felvétele után, életének 65. és legboldogabb házasságának 37. évében történt gyászos elhunyta. A drága halott földi maradványai sárosvármegyei birtokán Felső-Mérken fognak folyó évi január hó 12-ikén délután 3 órakor a róm. kath. egyház szertartása szerint a családi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig f. hó 14-ikén délelőtt 9 órakor fog Kasán a premontrei kanonokrend egyházában a Mindenhatóknak bemutatni Felső-Mérken, 1901. évi január 10-ikén. Áldás és béke poraira!”

* **Nekrológ.** Lapunk zártakor mély részvéttel értesülünk, hogy özv. Vandrak Andrásné szül. Kéler Emília e hó 12-ikén életének 83-ik évében Eperjesen elhunyt. Temetése e hó 14-ikén délután 3 órakor fog végbenni az Alsó-körtüti 9 sz. házból.

* **Dr. Berzeviczy Albert felolvasása.** A fővárosi sajtó a legmelegebb elismerés, mondhatnánk: a teljes elragadtatás hangján adott hírt arról a felolvasásról, a melyet vármegyénk kiváló fia: dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t., Budapesten, a Földrajzi Társaságnak január hó 10-iki ülésén tartott. A kiváló író, kinek — a művészettörténet megannyi felséges fejezetét képező, óriási tanulmányról, ritka műlésléről s mindenkor a legnemesebb érzéssel telt tiszta szívről tanuskodó — útirajzai, nevét nemcsak hazánkban, hanem a külföld előtt is annyira ismertté és tiszteltté tette, ezáltal ismét a bájos Itáliával foglalkozott, Rimiről és az agg Európa miniatűr államocskájáról, az „illustrissima republica”-ról: *Sau-Marinórol* tartván előadást, melynek mélységével és közvetlenségével egészen elbűvölte nagyszámú hallgatóit. Nagy örömmel vettük híret a nagy férfiú ez újabb kiváló sikerének, mert úgy éreztük, hogy abból a sok dicsőségből, a melyet az irodalom terén hazánkban és magának is szerez, ősi vármegyénknek is esik egy sugár; ősi vármegyénknek is, a melyhez őt nemcsak a szülőhely köteleke, nem is csak az ifjú kortak a közpályán elért első jelentékeny sikerei, nem is csak egész Felvidék legkiválóbb közművelődési egyesületének létesítése és fentartása körül szerzett örök és egyre gyarapodó érdemek csatolják, hanem a melynek egész intelligens társadalmá a legbensőbb tiszteltet és nagybecsülést érezi iránta szakadatlanul.

gati államokkal, nagyon alacsony fokon állott, úgy, hogy a boszorkányt boszorkánynak is tartották, megdiktornak is s há jó művelt, jól jósolt, nem bántották, ha pedig azt hitték, hogy árt, kegyetlenül elégették.

A hazánkbeli boszorkányság állapota leginkább visszatükröződik: ama, mindenesetre a közép- és őskorból reánk átszármazott babonás szokásokban és mondásokban, melyek a nép száján, a nép hagyományában még máig is fennmaradtak. Nem oly borzasztó dolgok ezek, sőt helyenként még a költői lendület ihletét is magukon hordják. A boszorkánymesterek és boszorkányasszonyok bűvölése a nép előtt *boszorkány a-b-c* néven ismeretes.

1. A boszorkányok valami bűvölés véghezvitelére legtöbbször használták a *varázsfüveket*. E füveket különböző időben és különböző helyen s különböző eszközökkel szedték le. Éjfélben szedtek szederfabokor lángjánál páfrán-virágot. A hosszú élet fűvét pedig olyan ollóval vágják le, a melylyel egy szabó 77 éves koráig 77 halálra való ruhát varrt. A szerelemfű gyökerét akkor szedték, mikor a hajnal legelsőbben feltűnt. A házaset fűvét mikor a madár költeni kezd: szép harmatos alkonyon, a pacsrta és fülemile nótájánál. A szívbetegségre való fűvet a harmadik kakas-szóráskor. A jámborság fűvét a halottak éjszakáján, éjfél 12 órakor. A varázsfüveket aztán különféle módon alkalmazták, a mint szeszélyök sugallta s a mint az a csodálatossággal és bűvösséggel legjobban összeférhetőnek látszott.

Sok hókusz-pókusz, lári-fári, lirim-lárum-féle haszontalanságot adott hozzá, a bűvöletesség és csodálatosság előmozdítására. S ha megtörtént az — a mi

* **Utolsó-farsangi bál.** Évtizedek óta minden farsangnak legnépszerűbb s legszeretettebb mulatsága szokott lenni az a táncmulatság, a melyet legrégebb jótékonyági egyesületünk: az „emberszeretet nevében” működő *Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet* a farsang utolsó napján rendez s melyen a város és a vidék intelligens közönsége mindekor találkozót szokott adni egymásnak. Mi, régiek, jól emlékezünk még arra a valóságos versengésre, a melyet városunk különféle egyesületei abban a tekintetben fejtettek ki, hogy a farsang utolsó napját egy ilyen táncmulatság megtartására maguknak biztosítsák. Különösen a Tűzoltóegylet és a Lövészegylet voltak azok a társulatok, a melyekkel a *Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet* ez a valóságos versengést a múltban folytatnia kellett. Ennek a versengésnek volt aztán a természetes következménye az, hogy az utolsó-farsangi táncmulatságok rendezői mindenkor különös figyelmet és gondot fordítottak mulatságuk fényes sikerére és arra, hogy a nagyközönséget erre a mulatságra minél nagyobb számmal vonzzák. Kinek ne fűződnie kellene emlékei különösen éppen azokhoz az utolsó-farsangi táncmulatságokhoz, a melyeket a *Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet* szokott rendezni? Örömmel jelenthetjük mindazoknak, a kiket ez illet, hogy ezek a kellemes emlékek ebben az évben is meg fognak ujulhatni, mert a *Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet* elhatározta azt, hogy az utolsó-farsangi nagy táncmulatságot ebben az évben is — és pedig február 19-ikén — meg fogja tartani. Az egylet megválasztotta már a rendezőséget s úgy az egylet egésze, mint különösen a teljhatalommal kiküldött rendezőség minden lehető meg fog tenni arra, hogy bálja teljesen méltó legyen az eddigiekhez. A rendezőség tevékeny munkálkodása már is kezdetét vette s időnként tudósítást fogunk adni a tervek felől, a melyek — már az előzetes hírek szerint is — a bál nagy sikerét előre biztosítják.

* **Soóvárról tudósítják** lapunkat, hogy *Kárász István* erdőmester Diósgyőrrel e hó 9-ikén vette át személyesen derék elődjétől: *Almássy Andor* erdőtanácsostól a m. kir. erdőhivatal vezetését. Őszintén üdvözljük körünkben.

* **A tisztviselőtársak szeretete.** Lélekemelő ünnepély színhelye volt f hó 6-ikán *Semsey Ádám* sztankahermányi lakása. Ugyanis Semsey Ádám eperjesi h. pénzügyigazgató sajtó kérelmére nyugdíjaztatván, ez alkalomból ő Felseje által a pénzügyi-tanácsosi címmel lett kitüntetve. A legfelsőbb kitüntetésről szóló rendelvényt a pénzügyigazgatóság minden ágazatából alakított bizottság vitte el a hermányi birtokán tartózkodó kitüntetettnek, hol azt — az alkalomhoz mért igen szép beszéd kíséretében — *Böhm Emil* segédtitkár nyújtotta át. Semsey Ádám úgy a legmagasabb kitüntetés, mint volt tisztviselőtársainak szívből fakadó szeretetétől áthatva vette át a részére szóló rendelvényt s fenkölt szép szavakban mondott köszönetet a szeretetért, mely a közpályától való búcsúját megkönnyítve, néki a nyugalom napjait megédesíti. Ezután a bizottságot gazdagon terített asztal várta s a szívélyes baráti lakomát számos felköszöntő fűszere

gyakran megtörtént — hogy az illető baját nem tudták kigyógyítani, akkor ezen haszontalanságok valamelyikének elmulasztását vetették okul.

Ilyen bohóságok voltak: a) az első vagy harmadik kakas-szórási vagy kukorikolás; b) valamely szent, mesés helynek kilenczszéri körülkerülése; c) a bűvös szavaknak kilenczszéri elmondása; d) kilenczszéri egymásután letérdepelni; e) kilenczszéri egymásután keresztet vetni; f) kilencz száal szórt a szemöldökből kihúzni stb.

2. Igen gyakori volt továbbá a *bűvös vízben való megfürdőzés* és az ehhez tartozó hosszas ceremónia. Az olyan egyén, a ki beteg vagy szerelmes volt, elment a boszorkányhoz és ott elpanaszolta baját.

Ekkor a boszorkány mormogott és tanácsot kért a boszorkányok nagy királynéjától. És a mütét következéleg ment végbe: a boszorkány vízbe vetett olyan füveket, a melyek éppen a betegség gyógyszerei valának. Ekkor újra elkezdett morogni és körülkerülte kilenczszéri a megfürdőtendőt, keresztet vetett rája. Háromszor fürdőtette meg a beteget: alkonyban, éjfélen és hajnalban.

3. **A kenetek.** A keneteket többféle folyadékából keverték össze. Volt abban harmatvíz, sárkanytej, angyalolaj, szerelem-jószágú, búbanat-kenőcs, gyöngyvirág-balzsam, liliumlé stb. Ezekkel a kenés a következő módon történt: Először az üveget szentelte meg a boszorkány, azután a betegnek azon tagját, a melyik fáj, elkezdte kezegetni; p. o.: ha a szive fáj, akkor a szive körül kente meg, azonban a kenést mindig kereszt alakjában tette és a kakas kukorikolása alatt.

(Folyt. köv.)

reze. Délután a fiatalság tánczra is perdült, mígnem a reggel derűje hazasóltította az eperjesieket, kik a legédesebb emlékekkel és a legőszintébb szeretettel távoztak el egykori nagybecsült főnökük házából.

* **Meghívó.** Az Eperjesi Kath. Legényegylet 1901. február 2-ikén, szombaton, a városi Vigadó nagytermében, Alexi nemzeti zenekara közreműködése mellett tánczvigalmat rendez. Belépő-díj személyenkint 2 kor.

* **A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet** igazgatóválasztmányja január 9-ikén tartotta ülését *Fármay Béláné* h. elnök elnöklete alatt. Dr. *Horváth Ödön* kir. tanácsos, titkár meleg szavakkal üdvözölte a választmány tagjait az újév első gyűlése alkalmából. Reámutatott arra, hogy ez az újév nemcsak abból a szempontból jelentékeny, hogy új századot nyit meg, de végtelen jelentékeny és fontos ez az egylet életében azért, mivel ez hozza magával *40-ik évfordulóját* annak, hogy *Szinyei Jekelfalussy Valéria* az egyletet megalakította. Részletesen és nagy melegséggel escelette a megalakításnak történetét s a legbensőbb elismerés hangján emlékezett meg arról, hogy az egylet alakuló közgyűlésén megválasztott első tisztviselői közül *Kubinyi Aurél* jogtanácsos, első igazg.-választmányának tagjai közül pedig *Kubinyi Albertné* elnökne ma is odaadó, nagybuzgalmú tisztviselői az egyletnek. A gyűlés benső lelkesedéssel fogadta a meleg megemlékezést s úgy *Kubinyi Albertné* elnöknevel, mint *Kubinyi Aurél* jogtanácsossal szemben a legizgább hálának, elismerésnek és nagybecsülésnek adott kifejezést e jelentős évforduló alkalmából s őket felkérni határozta arra, hogy nemes lelkük benső szeretetével legyenek továbbra is vezetői az annyira virágzásnak indult egyletnek. Különösen melegen emlékezett meg a gyűlés még arról, hogy annyira szeretett és becsült elnökének, ki betegség miatt volt a megjelenésben akadályozva, egészsége jóra fordult s e felett éreztet legőszintébb örömeinek jegyzőkönyvében is kifejezést adott s annak tolmácsolására a titkár felkérte. Örömmel vette a gyűlés tudomásul azt, hogy az egylet nevében az igazg.-vál. dr. *Bárdossy Jenő* főispán beigtatásakor tisztelgett. Nemkülönbön helyesléssel, illetve hálával vették tudomásul titkárnak a *Kubassy Nándorné* adományára, az évi gyűjtés eredményére, a Vörösmarty-szoborra eszközölt gyűjtésre, a megtartott árvaházi karácsonyfa-ünnepre s az ez alkalommal beérkezett nemes adományokra s végül az újévi üdvözlések megváltásának eredményére vonatkozó örvendetes jelentéseit. — Nagy hálával fogadták *Kosch Árpád* pénztárosnak, az egylet ez egyik legkiválóbb buzgalmú, áldozatkész tisztviselőjének, zárószámadásait, melyeket a közgyűlés elé terjesztettek. Sajnálattal vettek tudomást arról, hogy az árvaházi felügyelő: *Legányi Ilona*, állásától tényleg megvált s nagy elismeréssel igitták jegyzőkönyvbe köszönetüket, az egylet érdekében kifejtett buzgalmáért és tevékenységéért, valamint az egylet javára juttatott nemes szívű adományáért. Végül elhatározták azt, hogy február 19-ikén, farsang utolsó napján egy nagyszabású táncmulatságot rendeznek s a terv keresztülvitelére *Blauer Józsefné*, *Bretz Sándorné*, *Egerer Ferencné*, *Földi Manoné*, *Kosch Árpádné*, *Mikler Károlyné*, *Müller Bertalané*, *Perényi Vilmosné*, *Szmoligovics Szilárdné*, *Thror Gyuláné* tagokból egy teljhatalmú bizottságot küldtek ki.

* **A Soóvári Társaskör** e hó 6-ikán tartotta *Mozolovszky Á.* elnöklete alatt tisztújító közgyűlést. A gyűlés a legnagyobb elismeréssel adózott volt elnökének, a *Lugosra távozó Almássy Andor* erdőtanácsosnak és tisztelete s ragaszkodása jeléül tiszteletbeli elnökéül választotta. Elnöknek *Domokos József* bányahivatali főnök, alelnöknek *Ocsárd Károly* erdőmester, pénztárosnak *Rend Domokos*, jegyzőnek *Mersa Károly*, háznagynak *Giller Ede* és könyvtárosnak *Hamon József* választották. A választmány tagjai lettek: *Mozolovszky Adolf*, *Merényi Gyula*, *Kárász István* (az új erdőhivatali főnök), *Zsuffa Antal*, *br. Wardener Arthur* és *Füla Libor*. A lelépett alelnöknek, *Sikorsky E.* lelkésznek, ki hajlott korára való tekintettel nem volt ábirható az alelnöki tisztség elvállalására, eddigi buzgalmáért köszönetet és elismerést szavazott a gyűlés. Arról is értesülünk, hogy a társaskör egy Vörösmarty-ünnepély rendezésén fáradozik.

* **Nyilvános köszönet.** *Legányi Ilona* úrhölgy, a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet „Erzsébet árvaház”-ának volt felügyelőnöje, a nevezett árvaház javára 66 kor. 66 fillérinyi összeget kegyeskedett adományozni. Van szerencsém ez adomány kézhezvételének nyilvános elismerése kapcsán azért, valamint az egylet iránt tanúsított nemes jóindulatáért, az egyletnek legőszintébb hálás köszönetét tolmácsolni. Eperjes, 1901. évi január hó 9-ikén. *Kosch Árpád* s k., pénztárnok.

* **«Rendőrségünk kiképzése.»** Ily cím alatt lapunk legutóbbi számának hírvolatában egy közlemény jelent meg, melyre vonatkozólag Eperjes sz. kir. város rendőr-

kapitányi hivatalától azt a felvilágosító információt vettük, hogy a rendőr, a kinek a verekedő gyermek átadatott, azért nem kísérte őt a városházára, mert nevét és lakását tudta és mert másfelől azt is tudta, hogy ha még játszóterés késsel csakugyan meg is szúrta volna, tette — korára való tekintettel — nem eshetnék olyan beszámítás alá, mely előállítását indokoltá tenné.

* **Az ötödéves korpótlék.** A tanítók ötödéves korpótléka ügyében a közoktatásügyi miniszter a következőképp rendelkezett. A 2000 koronán alul lévő fizetések ötödéves korpótléka a fizetés 10 százaléka, 2000 korona fizetéstől kezdve 200 korona a pótlék. A pótlékot a pótlék esedékessége idején élvezett fizetés alapján állapítják meg.

* **A só-beszerezés megkönnyítése.** A magyar kormány ismét oly intézkedést tett, a mely nagy mértékben hasznára válik a kereskedelemnek és iparnak, valamint a nagyfogyasztó-közönségnek is. Lukács László pénzügyminiszter ugyanis meggyőződve arról, hogy a sóbeszerzés terén ez időszereint fönnálló bonyodalmas és nehézkes viszonyok reformra szorulnak, a Budapesten székelő Magyar Kereskedelmi Részvénytársaságot megbízta azzal, hogy a sóvásárló kereskedők gyors és előnyös kiszolgálásairól gondoskodjék, valamint, hogy az ipar-só beszerzését is mindenképpen megkönnyítse. Az egész országban minden kereskedőnek sok baja volt eddig a sóvásárlással és ezért kétségtelen, hogy általános örömmel kell üdvözölni a miniszternek ezt az igazán gyakorlatias intézkedését.

* **Szilveszter-éjjel a Magas-Tátrában.** Az ismert kiváló túrista, *Egenhofer Teréz*, mint már több ízben, úgy ez évben is a Szilveszter-estét a Magas-Tátra fenséges ormai között töltötte. December 31-ikén kirándult a *Téry-menedékházhoz*, mely tudvalevőleg hazánk legmagasabban fekvő menedékháza és január 1-jén ismét visszatért Új-Tátrafüredre. Ha sok ilyen lelkes túristánk volna, mint *Egenhofer Teréz*, akkor mindjárt másképpen állanának a hazai túristaság viszonyai.

* **A szepesbeli cseppkőbarlang látogatóinak száma az elmúlt évben 1554 volt.** 1882—1900-ig pedig 22,145 túrista kereste fel a barlangot.

* **Szepesnegye zár alatt.** Különbőféle ragályos állatbetegségek miatt a földművelésügyi miniszter Szepesmegye egész területére marházarlatot rendelt el, úgy, hogy onnan most semmiféle állatot sem szabad a piacra vinni. Az állatbetegségek tovaterjedésének megakadályozására a legmesszebb menő óvintézkedéseket megtették.

* **Eperjesiek a pápa előtt.** Kétszáz magyar katolikus zárandokolt el legutóbb Rómába, köztük 18 eperjesi, hogy II. Szilveszter pápa emléke fölé kitézze a magyar katolikusok adományából készült díszes lobogót. A zárandokokat Kálmán Károly orsz. képviselő vezette, hozzájuk csatlakozott Rómában Kohl Medárd, a most felszentelt püspök és dr. Fraknoi Vilmos, a tudós címzetes püspök. A gyönyörű zászlón ez a felirat van: «A Szent Korona Adományozójának — A Szent Korona Hű Magyarjai». Maga a pápa áldotta meg a lobogót, majd a küldöttséget belső termeiben fogadta, a hol nagy szeretettel nyilatkozott a hitbuzgó és vallásos magyar nemzetéről. A zárandokok 1-jén érkeztek vissza Budapestre, 2-ikán Eperjesre, egy részük meg Jeruzsálembe vette útját.

* **Szesszefői tanfolyam.** A kassai m. kir. gazdasági tanintézetben tíz hétre terjedő szesszefői tanfolyam rendeztetik. A tanfolyam 1901. évi február hó 1-jén veszi kezdetét és április hó 15-ig tart. A tanfolyam célja mezőgazdasági szeszgyárak részére szesszefőzőket gyakorlatilag és elméletileg kiképezni. A tanfolyamon részt vehet az, a ki okmányokkal beigazolni képes, hogy valamely szeszgyárban már huzamosabb ideig alkalmazva volt, a magyar nyelvet szóban és írásban bírja, számolni tud s ezt esetleg felvételi vizsgával igazolja; továbbá a gazd. akadémiát, tanintézetet avagy földműves-iskolát végzetek. Legfeljebb tizenkét jelentkező vétetik fel. Tandíj 44 korona, a netáni felvételi vizsga díj 16 korona. Szóbeli vagy írásbeli jelentkezéseket január 20-ig elfogad a kassai m. kir. gazdasági tanintézet igazgatósága, hol bővebb felvilágosítások is nyerhetők.

* **A Messmer-teát 100,000 család iszsza naponta.** Minden kisérlet ezen teának újabb barátot szerez. Próbacsomagok 1 kor., 1 kor. 25, 1 kor. 60 és 2 koronáért kaphatók *Bein Simon*-nál Eperjesen.

* **A jogakadémia tanrendje az 1900—1901. tanév második felére.** A) Kötelezett tantárgyak. I. évfolyam: Római jog, heti 8 óra. Előadó tanár dr. Horovitz Simon. Európai jogtörténet, heti 5 óra. Előadó tanár dr. Mikler Károly. II. évfolyam: Magyar közjog, heti 6 óra. Előadó tanár dr. Horváth Ödön. Magyar magánjog, heti 5 óra.

Előadó tanár Schulek Gusztáv. Pénzügytan, heti 4 óra. Előadó tanár dr. Sarudy Vilmos. Tétéles európai nemzetközi jog, heti 3 óra. Előadó tanár dr. Horváth Ödön. III., vagyis jogtud. évfolyam: Magyar állam statisztikája, tekintettel Ausztriára, h. 5 ó. Előadó t. dr. Meliőríz Béla. Peres és perenkívüli eljárás, h. 5 ó. Előadó t. Schulek Gusztáv. Büntető-jog, h. 5 ó. Előadó t. dr. Horovitz Simon IV., vagyis államtud. évfolyam. (Ez a félév csak azokra a jogkallgatókra kötelező, a kik egy-éves önkéntesi szolgálatot nem teljesítenek s illetők a szükséges heti órámszámot főképp a tétélesjogi tárgyakból választandó speciál-collegiumok sorából hallgatják.) B) Speciál-collegiumok: Európai államok legújabb története, h. 4 ó. Előadó t. dr. Mikler Károly. Művelődéstörténet, h. 4 ó. Előadó t. dr. Szlávik Mátyás. Bölcsészeti etika, h. 4 ó. Előadó t. Szlávik Mátyás. Bölcsészettörténet (új-kor), h. 4 ó. Előadó t. dr. Szlávik Mátyás. Magyar közigazgatási jog (folytatás), h. 3 ó. Előadó t. dr. Sarudy Vilmos. Közegészségtan, h. 2 ó. Előadó t. dr. Horovitz Imre. Törvényszéki orvostan, h. 2 ó. Előadó tan. dr. Horovitz Imre. Bányajog, h. 2 ó. Előadó tan. Schulek Gusztáv. Államszámviteltan, h. 2 ó. Előadó t. dr. Sarudy Vilmos. A magyarországi ág. hitv. ev. ker. egyház alkotmánya, h. 2 ó. Előadó t. dr. Mikler Károly. Váltó- és kereskedelmi-jogi gyakorlatok, heti 2 óra. Előadó t. dr. Sarudy Vilmos. Az idegen váltóról, h. 2 ó. Előadó tan. dr. Sztelho János. Válogatott kérdések a magyar közjog és közigazgatási jog köréből, h. 2 ó. Előadó t. dr. Sarudy Vilmos. Az esküdtbíróóságokról, h. 2 ó. Előadó t. dr. Horovitz Simon. A socialismus története, h. 2 ó. Előadó t. dr. Flórián Károly. Újabb törvényeink a gazdasági közigazgatás köréből, h. 2 ó. Előadó t. dr. Mariássy Béla. Jogbölcsészeti nemzetközi jog, h. 1 ó. Előadó t. dr. Horváth Ödön. A hűbériség befolyása hazánkban, h. 1 ó. Előadó t. dr. Mikler K.

* **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomorba, étvágytalanság, rossz emésztés, májfájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fogfájásban szenvednek, használják a világhírű *Pserhofer vértisztító labdacsokat*, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrangú orvosok által ajánlatnak Hasznos szolgálatot vélnünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő szert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekercs, mely 6 doboz a 15 labdac, 1 frt 05 kr. A pénz előleges beküldése után 1 tekercset 1 frt 25 kr.-ért, 2 tekercset 2 frt 30 kr.-ért, 3 tekercset 3 frt 35 kr.-ért küld bérmentve *Pserhofer J.* gyógyszerészre, Bécs, I, Singerstrasse 15.

* **Megszökött menyasszony.** A közeli Abos községben történt, hogy egy odavaló jómódú gazdember fiatal viruló leányát megkérte egy özvegy ember, a ki jó anyagi viszonyok közt élt maga is. Egy volt csak a hibája, hogy vén volt már ő kelme. A leány atyja nem nézte ezt a hibát, hanem kényszerítette leányát, hogy jegyet váltson az öreg vőlegény-jelölttel. Újév napjára tűzték ki az eljegyzést, de bizony nem tarthatták meg, mert a leány Szilveszter éjszakáján megszökött. A kétségbeesett apa azonnal keresette a leányát s meg is találta a leány nagyanyjánál a szomszédos faluban.

* **Mezőgazdaság.** A háziállatok fejlődése s erősödéséhez legelő kell azoknak teljesen kielégítő egészségi állapota és ezt fentartani e szerint a gazda legfontosabb feladata. Eszközaink és célra vannak e évek tapasztalatai a *Kwizda-féle veterinar-preparatumokra* utalnak bennünket, melyeket *Kwizda Ferencz János* cs. és kir. osztrák-magyar és román kir. udvari szállító, kerületi gyógyszerész Korneurgban (Bécs mellett) állít elő és ezek, mint préservatív szerek, messze az ország határára túl lüresékké váltak. A kitűnő hatás, mely a *Kwizda-féle Restitutions-fluidnak* lovak számára sajátosága (ezen szer mint kitűnő erősítő szer is bevált), továbbá a *Kwizda-féle korneuburgi marhapor*, mely, mint marhapor, általában úgy teheneknél a tejelő-képesség fokozása

céljából mindenütt legjobb sikerrel alkalmaztatik és minden a *Kwizda Ferencz* által előállított veterinar-preparatumok a legenyesebben igazolják ezen czég világra szóló hírnevét.

* **A szerkesztőség üzenete.** *B. I., Budapest.* Mely érzésű szép költeményét, kizárólag családi vonatkozásainál fogva, nem közölhetjük.

Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:
Dr. Mikler Károly.	Kösch Árpád.

6536—1900. tkvi sz.

Az Eperjesi Takarékpénztár kérvénye **Rubovics Salamon és neje** ellen egy újabb árverési határnappal kitűzése iránt.

Végzés.

Ezen kérelemnek hely adatik s az újabb árverés megtartására újabb határidővel **1901. január 18-ikán d. e. 10 órája** Nagy Sáros község-házhoz kitűzetik. Utasítatik kebelbeli kiadó, hogy a 4293. tkvi sz. árverési hirdetményt fönti határnappal ellátva, egyébként változatlanul az összes érdekelte feleknek újból adja ki.

Jelen kérvény költségei kérvényező javára 7 koronában állapítatnak meg.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1900. évi december hó 1-jén.

Urbán Gyula,

kir. törvényszéki bíró.

7119—1900. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Ungár Fülöp és csatlakozott *Rahl János* német-ósovári lakos végrehajtást szenvedő elleni 554 kor. 28 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék (az eperjesi kir. járásbíró) területén levő N.-Soóvár községben fekvő, a német-ósovári 12. sz. tkjvben A. I., 1—20. sorszám alatt foglalt B. 3. sorsz. alatt *Rahl János* néven álló felerész jutalékra a 2244 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1901. évi február hó 14-ik napján délelőtti 10 órakor** Német-Soóvár község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatik.

Árverezni szándékozik tartoznak bánatpénzül 224 korona 40 fill.-t készpénzben v. óvadékképes értékpapirokban letenni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1900. évi december hó 27-ikén.

Urbán Gyula,

kir. tuszéki bíró.

6703—1900. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Trisis András*nak, mint ifjabb *Palsak András* megbízottja, mochnyai lakos végrehajtásnak *Novotni Jakubcsin István* végrehajtást szenvedők elleni 400 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék (az eperjesi kir. járásbíró) területén levő Mocsolya községben fekvő, a mocsolyai 17. sz. tkjvben A. I., 2., 3., 4., 9., 11., 15., 16., 17., 18., 21—24. sorsz. alatt foglalt B. 2. és 6. sorsz. alatt felerészben *Novotni Jakubcsin István* néven álló ingatlanokra s ugyanezen sz. tkjvben A. 8. sorsz. a foglalt és B. 8. sorsz. alatt *Novotni Jakubcsin István* néven álló 355. hr. sz. rétnek 100 —ól részletére 786 koronáért kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1901. évi márczius hó 7-ik napján délelőtti 10 órakor** Mocsolya község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatik fog.

Árverezni szándékozik tartoznak bánatpénzül 78 korona 60 fillért készpénzben v. óvadékképes értékpapirokban letenni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1900. évi december hó 15-ikén.

Urbán Gyula,

kir. tuszéki bíró.

Kedvező alkalom kocsi-vételre!

Mínt hogy súlyos betegségemnél fogva kocsigyártó-üzlettemmel teljesen felhagytam, a még raktáron levő **8 darab kisebb fajta**

ruganyos kocsimat

és **6 darab szép kivitelű**

szánkót

előállításai áron alul részletfizetésre is hajlandó vagyok eladni.

Teljes tisztelettel

KAZINCZY MANÓ.

Megyei birtokok megratott és ez a melyekre 1891: XVI. donjogának ben szabály zések hely

Ez azz 1. hogy 17. §-ai alap t.-cz 5. és 6. pontjában fo XXXVIII. t. pontja alapja XXIX. t.-cz. ségét kimut hónap alatt napjáig bezi be, mert az idő eltelte ut szemlének, zett, hátrány

2. hogy és 18. §-ain az 1889: X. egészítései bejegyzése írásbeli ellen fent kitett ha hoz nyújtás záros határid lembe véteti

3. hogy tárgyában te a kik az 1. 1892: XXIX. mán történt jogaitk bárr is, a kik a tu t.-cz. 16. §-a találják, e tel vényüket a t vagyis a lent mert ezen m multa után az származó bá szemlének í emített be útján és ea szerzett harr támadhatják

Együttal lesítő bizotts mennyiben a kat is csatolt az eredetiek Kir. törvé Eperjesen.

Kw
cs. és kir. osz

Altalan elist met szer (há az izmok orosi-
KW
FORAKTAR
KREISAI

Köhögé

MEL

Legbiztosabb siker ről tanúskodik

Egyedül álló köhögéssnél, rek

Egy csomag

WIELAN

czukrászdájál

7082—1900. tkvi sz.

Hirdetmény.

Megye. község telekkönyve a majorsági zsellér-birtokok megváltása következtében részlegesen átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886 : XXIX., az 1889 : XXXVIII. és az 1891 : XVI. törvények a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892 : XXIX. cikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886 : XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889 : XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891 : XVI. t.-cz. 16. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891 : XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1901. évi július hó 31-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886 : XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889 : XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis a fent kitett határidőig bezárólag a telekkönyvi hatóság-hoz nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892 : XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889 : XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis a fent kitett határidőig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyúttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszer ind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1900. évi december hó 18-ikán.

Urban Gyula s. k.,
kir. tvszéki, mint tkvi egyes-bíró.

7141—1900. tkvi sz.

Hirdetmény.

Licsért község telekkönyve a majorsági zsellér-birtokok megváltása következtében részlegesen átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886 : XXIX., az 1889 : XXXVIII. és az 1891 : XVI. törvények a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892 : XXIX. cikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886 : XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889 : XXXVIII. t.-cz. 5. s 6. §-aiban s az 1891 : XVI. t.-cz. 16. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891 : XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1901. évi július hó 31-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886 : XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889 : XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis a fent kitett határidőig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892 : XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889 : XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis a fent kitett határidőig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyúttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszer egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1900. évi december hó 20-ikán.

Urban Gyula s. k.,
kir. tvszéki, mint tkvi egyes-bíró.

6663—1900. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Ferrichné szül. Keczer Matild rimaszombati lakos végrehajtható Váczy Adolf breitenauai (Karinthia) lak. végrehajtható szenvedő elleni 1387 kor. 80 fill. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében az eperjesi kir. törvényszék (az eperjesi kir. járásbírósg területén) levő Soósújfalu községben fekvő, a soósújfalu 105. sz. telekjegyzőkönvben A + 643. hr. szám alatt foglalt B. 11. sorsz. alatt Váczy Adolf nevében álló Dubova nevű erdőre 1060 kor. kiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1901. január 21-ik napján d. e. 10 órákor Soósújfalu községében megrendelt nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alul is eladható fog.

Árverezni szándékozók tartoznak bántapénzül 106 kor. t készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

Kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Eperjesen, 1900. évi december hó 1-jén.

Urban Gyula,
kir. tvszéki bíró.

HAZAI IPAR!

WEIN KÁROLY ÉS TÁRSAI

SZÖVŐGYÁR, KÉSMÁRK

elismert hirneves

SZEPESSÉGI VÁSZON

és

DAMASZT-ÁRÚI

minden nagyobb üzletben kaphatók.

Gyáraiból származó minden darab árú... ezen védjeggyel van el látva.

HAZAI IPAR!

Dr. Kriegl József
valódi angol

Tannochinin-pomádéja

1. meggátolja a haj és szakáll időelőtti kihullását s megfehéredését és előmozdítja ezek növelését. Egy tégely bérmentve és költségmentesen, az összeg előzetes beküldésével 3 korona.

2. Before After.

Cinef-Office 43, Brixton-Road, London SW.

Megrendelés intézendő:

THIERRY A. balzsamgyára
Pregrada (Rohitsch mellett).

— Nagyban vevőknek tetemes árengedmény. —

Kwizda J. Ferencz
cs. és kir. osztr.-magy. főm. kir. és bolg. hercz. udvari szállító.

Általán elismert diátlal- és met szer (be-dörzselés) az izmek erősítésére

KWIZDA FLUID

Kigyó-jel

TOURISTA-FLUID

Erősítés és örömegetetés céljából eredményel használják az összes turisták, kerékparozók és lovagok nagyobb tourok után

1 UVEG ÁRA 2 KORONA, 1/2 UVEG ÁRA 1 KORONA 20 FILLER

Valódi csak fent védjeggyel. Kapható az összes gyógyszertárakban

FŐRAKTÁR: **KREISAPOTHEKE KORNEUBURG BECS** mellett.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR. PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Védjegynövevény: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest—Ung.

Köhögés- és hurutban szenvedőknek

KAISER

MELLCZUKORKA.

Legbiztosabb sikerről tanúskodik **2650** közjegyzőleg hitelleltett bizonyítvány.

Egyedül álló bizonyíték, hogy biztos siker érhető el köhögéskor, rekedtségnél, hurutnál és elnyálkásodásnál.

Egy csomag **20 és 40 fillér.** — Kapható:

WIELAND ÉS SCHROEPFER
czukrárszékében s kávéházában EPERJESÉN.

Sertésvész ellen!

A Wagner-féle

SUILLINA

diätetikus táppor a legbiztosabb hatású szer

sertésorbáncz és sertésvész

valamint más, a rossz emésztés s a vérkeringés akadályai folytán beálló sertésbetegségek meggyógyítására.

Valódi csak a védjeggyel és sajátkezü aláírással: St. Wagner u. J. Zerygievicz.

Kapható:

ZERYGIEWICZ J. gyógyszerárában Zaleszczyki, (Galiczia).

Egy doboz (körülb. 100 gr.) ára 1 korona.

